

Standardy Ochrony Małoletnich
w Siemianowickiej Spółdzielni Mieszkaniowej (SSM)

Podstawy prawne opracowania Standardów Ochrony Małoletnich do stosowania w Siemianowickiej Spółdzielni Mieszkaniowej w Siemianowicach Śląskich:

1. Ustawa z dnia 13 maja 2016r. o przeciwdziałaniu zagrożeniom przestępczością na tle seksualnym (tj. Dz.U. z 2024 r. poz. 560 z późn. zm);
2. Ustawa z dnia 28 lipca 2023r. o zmianie ustawy – Kodeks rodzinny i opiekuńczy oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2023 r. poz. 1606);
3. Ustawa z dnia 9 marca 2023 r. o zmianie ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie oraz niektórych innych ustawach (Dz. U. z 2023 r. poz. 535);
4. Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 06 września 2023 r. w sprawie procedury „Niebieskiej Karty” oraz wzorów formularzy „Niebieska Karta” (Dz. U. z 2023 r. poz. 1870)

Preambuła

Naczelną zasadą wszystkich czynności podejmowanych przez pracowników i osoby współpracujące z SSM jest działanie dla dobra dziecka i w jego najlepszym interesie. Pracownicy i osoby współpracujące traktują dziecko z szacunkiem oraz uwzględniają jego godność i potrzeby. Niedopuszczalne jest stosowanie przemocy wobec dziecka w jakiegokolwiek formie. Realizując te cele, pracownicy i osoby współpracujące działają w ramach obowiązującego prawa, przepisów wewnętrznych instytucji oraz swoich kompetencji. Zasady bezpiecznych relacji pracowników i osób współpracujących z dziećmi obowiązują wszystkich pracowników, stażystów, wolontariuszy i osoby współpracujące. Ilekroć w tekście jest mowa o pracownikach należy rozumieć, że zapisy dotyczą również osób współpracujących. Znajomość i zaakceptowanie zasad potwierdza się, podpisując stosowne oświadczenie.

§ 1

1. Ilekroć w niniejszych Standardach Ochrony Małoletnich jest mowa o:

- a. Spółdzielni – należy przez to rozumieć Siemianowicką Spółdzielnię Mieszkaniową;
- b. Zarządzie – należy przez to rozumieć Zarząd Siemianowickiej Spółdzielni Mieszkaniowej;
- c. kierownikowi – należy przez to rozumieć kierownika komórki organizacyjnej Siemianowickiej Spółdzielni Mieszkaniowej odpowiedzialnej za organizację zajęć bądź imprezy okolicznościowej z udziałem małoletnich,
- d. pracownikowi – należy przez to rozumieć osobę zatrudnioną na podstawie umowy o pracę, umowy o dzieło, umowy zlecenia w Siemianowickiej Spółdzielni Mieszkaniowej, która wykonuje czynności na rzecz małoletnich;
- e. osobach współpracujących – należy przez to rozumieć osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą i osoby prawne wykonujące zadania zlecone przez Siemianowicką Spółdzielnię Mieszkaniową w jej imieniu na rzecz małoletnich,
- f. uczestnikowi zajęć – należy przez to rozumieć dziecko, młodzież uczęszczającą na zajęcia organizowane przez Spółdzielnię lub biorące udział w imprezie okolicznościowej organizowanej przez Spółdzielnię;

- g. małoletnim/dziecku – należy przez to rozumieć, zgodnie z Kodeksem cywilnym, osobę od urodzenia do ukończenia 18 roku życia;
- h. opiekunie uczestnika zajęć – należy przez to rozumieć osobę uprawnioną do reprezentacji i stanowienia o małoletnim, w szczególności jego przedstawiciela ustawowego;
- i. przedstawicieli ustawowym – należy przez to rozumieć rodzica lub opiekuna posiadającego pełnię władzy rodzicielskiej lub opiekuna prawnego (osobę reprezentującą dziecko, ustanowioną przez sąd, w sytuacji gdy rodzicom nie przysługuje władza rodzicielska lub gdy rodzice nie żyją);
- j. zgodzie rodzica/opiekuna – należy przez to rozumieć zgodę co najmniej jednego z rodziców małoletniego lub opiekuna prawnego;
- k. krzywdzeniu małoletniego – należy rozumieć popełnienie czynu zabronionego lub czynu karalnego na szkodę małoletniego przez jakąkolwiek osobę, w tym pracownika lub zagrożenie dobra małoletniego, w tym jego zaniedbywanie;
- l. danych osobowych uczestnika zajęć – należy przez to rozumieć wszelkie informacje umożliwiające zidentyfikowanie uczestnika zajęć, takie jak m.in. imię i nazwisko, adres, wizerunek i inne;

2. Definicje

Krzywdzeniem jest:

- a. przemoc fizyczna – jest to celowe uszkodzenie ciała, zadawanie bólu lub groźba uszkodzenia ciała. Skutkiem przemocy fizycznej mogą być m.in. złamania, siniaki, rany cięte, poparzenia, obrażenia wewnętrzne. Przemoc fizyczna powoduje lub może powodować utratę zdrowia lub też zagrażać życiu;
- b. przemoc emocjonalna – to powtarzające się poniżanie, upokarzanie i ośmieszanie małoletniego, nieustanna krytyka, wciąganie małoletniego w konflikt osób dorosłych, manipulowanie nim, brak odpowiedniego wsparcia, stawianie małoletniemu wymagań i oczekiwań, którym nie jest on w stanie sprostać;
- c. przemoc seksualna – to angażowanie małoletniego w aktywność seksualną przez osobę dorosłą. Wykorzystywanie seksualne odnosi się do zachowań z kontaktem fizycznym (np. dotykanie małoletniego, współżycie z małoletnim) oraz zachowania bez kontaktu fizycznego (np. pokazywanie małoletniemu materiałów pornograficznych, podglądanie, ekshibicjonizm);
- d. przemoc ekonomiczna – to niezapewnianie odpowiednich warunków do rozwoju dziecka, m.in. odpowiedniego odżywiania, ubrania, potrzeb edukacyjnych czy schronienia, w ramach środków dostępnych rodzicom lub opiekunom. Jest to jedna z form zaniedbania;
- e. zaniedbywanie – to niezaspokajanie podstawowych potrzeb materialnych i emocjonalnych małoletniego przez rodzica lub opiekuna prawnego, niezapewnienie mu: jedzenia, ubrań, schronienia, opieki medycznej, bezpieczeństwa, braku dozoru nad wypełnianiem obowiązku szkolnego.

§ 2

Zasady bezpiecznej rekrutacji pracowników

1. Spółdzielnia powinna zidentyfikować osobę przez nią zatrudnianą, a w szczególności:
  - imię i nazwisko,

- datę urodzenia,
  - dane kontaktowe osoby zatrudnianej.
2. Spółdzielnia może prosić kandydata/kandydatkę o przedstawienie referencji od poprzedniego pracodawcy.
  3. Przed dopuszczeniem osoby zatrudnionej przez SSM do wykonywania obowiązków związanych z wychowaniem, edukacją, wypoczynkiem lub opieką nad dziećmi, Spółdzielnia jest zobowiązana do weryfikacji czy osoba zatrudniana do opieki nad dziećmi nie figuruje w Rejestrze Przepęstw na tle seksualnym. Spółdzielnia może żądać oświadczenia o niekaralności składanego pod rygorem odpowiedzialności karnej.
  4. Gdy wymagają tego przepisy prawa, Spółdzielnia jest zobowiązana do domagania się od osoby zatrudnianej zaświadczenia z Krajowego Rejestru Karnego.
  5. W przypadku prowadzenia przez SSM działalności społecznej i oświatowo-kulturalnej w Domu Kultury, zajęć piłkarskich, Strefy Rozrywki Renoma poprzez osoby współpracujące, osoby te zobowiązane są do wdrażania własnych norm oraz respektowania przepisów prawnych i unormowań wewnętrznych SSM w zakresie standardów ochrony małoletnich, przy czym własne normy tych podmiotów powinny respektować co najmniej zapisy Standardów SSM. Podmioty współpracujące zobowiązane są do dostarczenia Spółdzielni wprowadzonych u siebie Standardów ochrony małoletnich.

§3

1. Zasady bezpiecznych relacji pracownika z uczestnikami zajęć:

- a. naczelną zasadą wszystkich czynności podejmowanych przez osoby zatrudnione jest działanie dla dobra dziecka i w jego najlepszym interesie,
- b. pracownicy traktują dziecko z szacunkiem i godnością uwzględniając jego potrzeby,
- c. niedopuszczalne jest stosowanie przemocy wobec dziecka w jakiegokolwiek formie,
- d. pracownicy realizując zadania działają w ramach obowiązującego prawa, przepisów wewnętrznych oraz swoich kompetencji,
- e. zasady bezpiecznych relacji pracowników z dziećmi obowiązują wszystkich pracowników, stażystów i wolontariuszy,
- f. dostęp do danych osobowych dzieci mogą uzyskać wyłącznie pracownicy bądź osoby współpracujące ze Spółdzielnią na podstawie innych stosunków prawnych,
- g. należy pamiętać o zachowaniu w poufności wszelkich informacji dotyczących dzieci i udzielać je wyłącznie zweryfikowanym osobom uprawnionym (rodzicom/ opiekunom, wychowawcom, osobom reprezentującym organy, które są właściwe dla prowadzenia postępowań w zakresie krzywdzenia małoletnich). Obowiązek zachowania poufności obowiązuje zarówno w trakcie trwania stosunku służbowego, bądź innej formy współpracy ze Spółdzielnią, jak i po jego wygaśnięciu. Nieprzestrzeganie powyższej zasady może skutkować odpowiedzialnością dyscyplinarną.

2. Relacje pracowników z dziećmi

- a. każda osoba mająca kontakt z uczestnikami zajęć zobowiązana jest do utrzymywania profesjonalnych relacji z dziećmi i każdorazowego rozważenia czy reakcja, komunikat bądź działanie wobec dziecka jest adekwatne do sytuacji, bezpieczne, uzasadnione i sprawiedliwe wobec dzieci,

- b. działania wobec dzieci należy podejmować w sposób otwarty i przejrzysty dla innych, aby zminimalizować ryzyko błędnej interpretacji zachowania.

3. Komunikacja z dziećmi

- a. W komunikacji z dziećmi należy zachować cierpliwość i szacunek.
- b. Należy słuchać uważnie dzieci i udzielać im odpowiedzi adekwatnych do ich wieku i danej sytuacji.
- c. Nie wolno zawstydzać, upokarzać, lekceważyć i obrażać dziecka.
- d. Nie wolno krzyczeć na dziecko w sytuacji innej niż wynikająca z bezpieczeństwa dziecka lub innych dzieci.
- e. Nie wolno ujawniać informacji wrażliwych dotyczących dziecka wobec osób nieuprawnionych, w tym wobec innych dzieci. Obejmuje to wizerunek dziecka, informacje o jego sytuacji rodzinnej, ekonomicznej, medycznej, opiekuńczej i prawnej. Ujawnienie takich informacji może stanowić naruszenie ochrony danych osobowych w rozumieniu Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 roku w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia Dyrektywy 95/46/WE (RODO).
- f. Podejmując decyzje dotyczące dziecka, należy poinformować je o tym i starać się brać pod uwagę jego oczekiwania.
- g. Należy szanować prawo dziecka do prywatności.
- h. Jeżeli konieczne jest odstępianie od zasady poufności, aby chronić dziecko, należy wyjaśnić mu to najszybciej jak to możliwe.
- i. Nie wolno zachowywać się w obecności dzieci w sposób niestosowny: używając wulgarnych słów, gestów i żartów, czynienie obraźliwych uwag, wykorzystywanie wobec dziecka relacji władzy lub przewagi fizycznej (zastraszanie, przymuszanie, groźby).
- j. Należy zapewnić dzieci, że jeśli czują się niekomfortowo w jakiejś sytuacji, wobec konkretnego zachowania czy słów, mogą o tym powiedzieć i mogą oczekiwać odpowiedniej reakcji i/lub pomocy.

4. Działania z dziećmi

- a. Należy doceniać i szanować wkład dzieci w podejmowane działania, aktywnie je angażować i traktować na równi bez względu na ich płeć, sprawność/niepełnosprawność, status społeczny, etniczny, kulturowy, religijny .
- b. Należy unikać faworyzowania dzieci.
- c. Nie wolno nawiązywać z dzieckiem jakichkolwiek relacji romantycznych lub seksualnych, ani składać mu propozycji o nieodpowiednim charakterze. Obejmuje to także seksualne komentarze, żarty, gesty.
- d. Nie wolno utrwalać wizerunku dziecka dla potrzeb prywatnych (filmować, nagrywać głos, fotografować).
- e. Umożliwienie osobom trzecim utrwalania wizerunków dzieci, powinno odbywać się za zgodą kierownika i po uzyskaniu zgód rodziców/opiekunów prawnych lub samych dzieci.
- f. Nie wolno proponować dzieciom alkoholu, wyrobów tytoniowych ani nielegalnych substancji, jak również używać ich w obecności dzieci.
- g. Nie wolno wchodzić w relacje jakiegokolwiek zależności wobec dziecka lub rodziców/opiekunów dziecka.

- h. Nie wolno zachowywać się w sposób mogący sugerować innym istnienie takiej zależności i prowadzący do oskarżeń o nierówne traktowanie bądź mających znamiona czerpania korzyści majątkowych lub innych.
- i. Nie wolno przyjmować pieniędzy oraz prezentów od dziecka, ani rodziców/opiekunów dziecka. Nie dotyczy to okazjonalnych podarków np. kwiatów.
- j. Wszystkie ryzykowne sytuacje, które obejmują zauroczenie dzieckiem przez pracownika lub pracownikiem przez dziecko, muszą być raportowane kierownikowi. Każdy świadek tego typu sytuacji ma obowiązek reagowania stanowczo, ale z wyczuciem, aby zachować godność osób zainteresowanych.

5. Kontakt fizyczny z dziećmi

- a. Każde przemocowe działanie wobec dziecka jest niedopuszczalne.
- b. Nie wolno bić, szturchać, popychać ani w jakikolwiek sposób naruszać integralności fizycznej dziecka.
- c. Nigdy nie należy dotykać dziecka w sposób, który może być uznany za nieprzyzwoity lub niestosowny.
- d. Zawsze trzeba być przygotowanym na wyjaśnienia działań wobec dziecka.
- e. Nie należy angażować się w takie aktywności jak łaskotanie, udawanie walki z dziećmi czy brutalne zabawy fizyczne w spontanicznych relacjach z dzieckiem.
- f. Wskazane jest zachowanie szczególnej ostrożności wobec dzieci, które doświadczyły nadużycia i krzywdzenia, w tym seksualnego, fizycznego bądź zaniedbania. Takie doświadczenia mogą czasem sprawić, że dziecko będzie dążyć do nawiązania niestosownych bądź nieadekwatnych fizycznych kontaktów z dorosłymi. W takich sytuacjach należy reagować z wyczuciem, jednak stanowczo i pomóc dziecku zrozumieć znaczenie osobistych granic.
- g. Kontakt fizyczny z dzieckiem nigdy nie może być niejawny lub ukrywany, wiązać się z jakąkolwiek gratyfikacją ani wynikać z relacji władzy.
- h. Świadek jakiegokolwiek niepokojącego wyżej opisanego zachowania i/lub sytuacji ze strony innych dorosłych lub dzieci, powinien pisemnie poinformować o tym osobę odpowiedzialną i postąpić zgodnie z obowiązującą procedurą interwencji.
- i. W sytuacjach wymagających czynności pielęgnacyjnych i higienicznych wobec dziecka, należy unikać, innego niż niezbędny, kontaktu fizycznego.
- j. Należy wykonywać te czynności w miejscach zapewniających intymność, ale nie odosobnionych, umożliwiających tym samym nadzór.
- k. Należy zadbać w miarę możliwości o to, aby w każdej z czynności pielęgnacyjnych i higienicznych asystowała inna osoba z instytucji.
- l. Za każdym razem należy poinformować innego pracownika, o potrzebie wykonania czynności pielęgnacyjnych u uczestnika zajęć w danej chwili.

6. Dzieci z niepełnosprawnościami, zwłaszcza z trudnościami w komunikacji, niepełnosprawnością intelektualną.

- a. Pracownicy – w sytuacji przekazania przez rodziców/opiekunów dziecka informacji o niepełnosprawności (zwłaszcza z trudnościami w komunikacji, niepełnosprawnością intelektualną), potrzebach dziecka, sposobu komunikacji z nim oraz zaleceń lekarskich czy pielęgnacyjnych – w miarę swoich możliwości i obowiązujących przepisów prawa dostosują swoje działania do zapewnienia spokojnego i bezpiecznego pobytu małoletniego.
- b. Pracownicy muszą otoczyć szczególną opieką dzieci, o których mowa w pkt.1 adekwatnie do ich potrzeb.

7. Kontakty poza godzinami pracy

- a. Co do zasady kontakt z dziećmi powinien odbywać się wyłącznie w godzinach pracy i dotyczyć celów społecznych i oświatowo-kulturalnych.
- b. Nie wolno zapraszać dzieci do swojego miejsca zamieszkania ani spotykać się z nimi poza godzinami pracy.
- c. Obejmuje to także kontakty z dziećmi poprzez prywatne kanały komunikacji (prywatny telefon, komunikatory, profile w mediach społecznościowych).
- d. Jeżeli zachodzi taka konieczność, właściwą formą komunikacji z rodzicami lub opiekunami dzieci poza godzinami pracy są kanały służbowe i ustalone z rodzicami/opiekunami prawnymi inne formy komunikacji.
- e. Jakikolwiek kontakt z dziećmi poza godzinami pracy, może odbywać się wyłącznie za zgodą rodziców/opiekunów prawnych dzieci.
- f. Jeśli dzieci i rodzice/opiekunowie uczestników zajęć są osobami bliskimi wobec pracownika wszelkie ich kontakty wymagają zachowania poufności wszystkich informacji dotyczących innych dzieci, ich rodziców i opiekunów.

8. Bezpieczeństwo online

- a. Pracownik powinien być świadomy cyfrowych zagrożeń i ryzyka wynikającego z rejestrowania prywatnej aktywności w internecie przez aplikacje i algorytmy, ale także własnych działań w Internecie, takich jak np. lajkowania określonych stron, korzystania z aplikacji randkowych, na których może spotkać uczestników zajęć, obserwowania określonych osób/stron w mediach społecznościowych i ustawień prywatności kont, z których korzysta. Jeżeli posiada profil, który jest publicznie dostępny, dzieci i ich rodzice/opiekunowie będą mieć wgląd w aktywność.
- b. Nie wolno nawiązywać kontaktów z uczestnikami zajęć poprzez przyjmowanie bądź wysyłanie zaproszeń w mediach społecznościowych.
- c. W trakcie zajęć osobiste urządzenia elektroniczne powinny być wyłączone lub wyciszone, a funkcjonalność bluetooth wyłączona na terenie placówki.

§ 4

Wymogi dotyczące bezpiecznych relacji między małoletnimi, w szczególności zachowania niedozwolone

1. W przypadku ujawnienia przemocy rówieśniczej należy bezzwłocznie poinformować o tym fakcie pracownika.
2. Z dzieckiem krzywdzonym pracownik wyjaśnia sprawę i udziela wsparcia stosownie do sytuacji.
3. Z dzieckiem krzywdzącym pracownik przeprowadza rozmowę omawiającą jego zachowanie oraz informuje o konsekwencjach czynu.
4. Pracownik powiadamia rodziców/opiekunów prawnych dziecka krzywdzonego oraz rodziców/opiekunów prawnych dziecka krzywdzącego.
5. W sytuacji gdy sprawca dopuścił się czynu karalnego powiadamiany jest Zarząd Spółdzielni.
6. Podejmowanie działania w ramach interwencji muszą zapewnić dziecku poczucie bezpieczeństwa i poszanowania jego godności.
7. W przypadku gdy dziecko – sprawca ukończyło 13 rok życia i istnieje podejrzenie, że dopuściło się czynu karalnego, należy powiadomić o zajściu policję.

8. Zawsze przeprowadzając wyżej opisaną procedurę pod uwagę brane są: incydentalność, powtarzalność zachowania sprawcy, analiza pozycji ofiary, sprawcy i świadka, bierze się pod uwagę mocne strony ofiary, sprawcy, rozpatruje się sytuację w kontekście środowiska rodzinnego, rówieśniczego ofiary/sprawcy.

§ 5

Zasady ochrony wizerunku i danych osobowych dzieci

1. **Zasady ochrony wizerunku i danych osobowych dzieci w Siemianowickiej Spółdzielni Mieszkaniowej**
  - a. W działaniach jej pracownicy kierują się odpowiedzialnością i rozumą wobec utrwalania, przetwarzania, używania i publikowania wizerunków dzieci.
  - b. Wszelkie prezentowanie wizerunków dzieci na stronie internetowej Spółdzielni i w mediach społecznościowych może mieć charakter informacyjny, najlepiej bez prezentowania danych osób i wizerunku indywidualnego dziecka. Zdjęcia i filmy powinny przedstawiać wydarzenie, uroczystość, imprezę i zawierać grupy dzieci.
  - c. Jeśli wizerunek dziecka stanowi jedynie szczegół całości takiej jak zgromadzenie, krajobraz, impreza publiczna, zgoda rodziców/opiekunów prawnych dziecka nie jest wymagana.
2. **Rejestrowanie wizerunków dzieci do prywatnego użytku.**

W sytuacjach, w których rodzice/opiekunowie lub widzowie wydarzeń klubowych i imprez okolicznościowych rejestrują wizerunki dzieci pracownicy nie ponoszą za to odpowiedzialności.
3. **Rejestrowanie wizerunku dzieci przez osoby trzecie i media.**
  - a. Jeśli przedstawiciele mediów będą chcieli zarejestrować organizowane przez Spółdzielnię wydarzenie i opublikować zebrany materiał, muszą zgłosić taką prośbę wcześniej i uzyskać zgodę Zarządu po uzasadnieniu potrzeby rejestracji wydarzenia.
  - b. W sytuacji realizacji materiału medialnego przez osoby trzecie może być wymagana dodatkowa zgoda rodziców/opiekunów prawnych.
  - c. Kierownik lub osoba wyznaczona przez Zarząd ma prawo do autoryzacji materiału.
4. **Zasady w przypadku niewyrażenia zgody na rejestrowanie wizerunku dziecka.**

Jeżeli dzieci, rodzice/opiekunowie prawni nie wyrazili zgody na utrwalenie wizerunku dziecka, ich decyzja będzie respektowana.
5. **Przechowywanie zdjęć i nagrań.**

Materiały zawierające wizerunek dzieci są przechowywane w sposób zgodny z prawem i bezpieczny dla dzieci.

§ 6

Zasady i procedury podejmowania interwencji w sytuacji podejrzenia krzywdzenia lub posiadania informacji o krzywdzeniu małoletniego

1. Przemoc można stwierdzić na podstawie warunków życia, stanu zdrowia, zachowania i wyglądu dziecka, które mogą świadczyć o jego niezaspokojonych potrzebach, nieprawidłowych relacjach w rodzinie. Należy zwrócić uwagę, że występowanie pojedynczego symptomu nie zawsze wskazuje, że dziecko doświadcza przemocy i nie może stanowić „niepodważalnego dowodu”

krzywdzenia dziecka. Symptomy mogą też wynikać z trudnych doświadczeń, np. rozwód rodziców, śmierć bliskiej osoby lub zmiana miejsca zamieszkania. Jeżeli jednak symptom powtarza się, bądź występuje kilka symptomów równocześnie możliwe jest, że mamy do czynienia z krzywdzeniem dziecka.

2. Sygnały, które mogą świadczyć o tym, że dziecko jest krzywdzone:
  - a. jest brudne, nieprzyjemnie pachnie,
  - b. kradnie jedzenie, pieniądze,
  - c. jest głodne,
  - d. nie otrzymuje potrzebnej mu opieki medycznej, szczepień, okularów, itp.,
  - e. przychodzi na zajęcia z wyraźnymi objawami choroby (kaszel, katar, ból głowy, temperatura, bóle brzucha, biegunki),
  - f. przychodzi na zajęcia w stanie wzburzenia emocjonalnego, jest agresywne, zapłakane,
  - g. ma widoczne obrażenia ciała w różnej fazie gojenia (siniaki, poparzenia, ugryzienia, złamania kości), których pochodzenie trudno jest wyjaśnić,
  - h. podaje wyjaśnienia dotyczące obrażeń, które są niewiarygodne, niespójne, niemożliwe, często je zmienia,
  - i. nadmiernie zakrywa ciało, niestosownie do sytuacji i pogody,
  - j. boi się rodzica lub opiekuna, boi się powrotu do domu,
  - k. wzdryga się, kiedy podchodzi do niego osoba dorosła,
  - l. cierpi na powtarzające się dolegliwości somatyczne: bóle brzucha, bóle głowy, mdłości, itp.,
  - m. jest bierne, wycofane, przestraszone, uległe, depresyjne lub zachowuje się agresywnie, samookalecza się,
  - n. ucieka w świat wirtualny (np. gry komputerowe, internet),
  - o. używa środków psychoaktywnych,
  - p. nadmiernie szuka kontaktu z innym dorosłym (tzw. „lepkość” dziecka),
  - q. ma otarcia naskórka, zgłasza bolesność narządów płciowych i/lub odbytu,
  - r. w pracach artystycznych, rozmowach, zachowaniu zaczynają dominować elementy/motywy seksualne, jest rozbudzone seksualnie niestosownie do wieku,
  - s. ucieka z domu,
  - t. nastąpiła nagła i wyraźna zmiana zachowania,
  - u. mówi o przemocy, opowiada o sytuacjach których doświadcza.
3. Jeżeli z objawami u dziecka współwystępują określone zachowania rodziców lub opiekunów to podejrzenie, że dziecko jest krzywdzone jest szczególnie uzasadnione.
4. W takich przypadkach szczególną uwagę, należy zwrócić gdy rodzic/opiekun:
  - a. odmawia, nie utrzymuje kontaktów z osobami zainteresowanymi losem dziecka,
  - b. mówi o dziecku w negatywny sposób, ciągle obwinia, poniża, strofuje dziecko (np. używając określeń takich jak np. „idiota”, „gnojek”, „gówniarz”)
  - c. poddaje dziecko surowej dyscyplinie lub jest nadopiekuńczy lub zbyt pobłażliwy
  - d. nie interesuje się losem dziecka i jego problemami,
  - e. zachowuje się agresywnie, ma zaburzony kontakt z rzeczywistością, np. reaguje nieadekwatnie do sytuacji, wypowiada się niespójnie,
  - f. nie ma świadomości lub neguje potrzeby dziecka,
  - g. przekracza dopuszczalne granice w kontakcie fizycznym z dzieckiem (np. podczas zabawy lub czynności pielęgnacyjnych),
  - h. nadużywa alkoholu, narkotyków lub innych środków odurzających.

- i. podaje nieprzekonujące lub sprzeczne informacje lub odmawia wyjaśnienia przyczyn w zakresie widocznych obrażeń dziecka.

§ 7

Procedury i osoby odpowiedzialne za składanie zawiadomień o podejrzeniu popełnienia przestępstwa na szkodę małoletniego

1. Podstawowym celem działania jest zatrzymanie krzywdzenia i zapewnienie bezpieczeństwa dziecku przez szybką i skuteczną interwencję.
2. Procedury nie uwzględniają interpretacji zdarzeń, złożoności życia i okoliczności, w których to samo zdarzenie może mieć różny przebieg, przyczyny i skutki.
3. Przy podejmowaniu interwencji należy wziąć pod uwagę wyjątkowość każdej sytuacji i konieczność dostosowania się do jej warunków.
4. Pomoc dziecku wobec, którego istnieje podejrzenie krzywdzenia musi być realizowana zgodnie z kompetencjami, w porozumieniu z przełożonym i we współpracy z innymi służbami, instytucjami, każdorazowo z zachowaniem poufności.
5. Z przebiegu interwencji sporządza się kartę interwencji.
6. Wszyscy pracownicy i inne osoby, które w związku z wykonywaniem obowiązków służbowych podjęły informację o krzywdzeniu dziecka lub informacje z tym związane, są zobowiązane do zachowania tych informacji w tajemnicy, wyłączając informacje przekazywane uprawnionym instytucjom w ramach działań interwencyjnych.
7. Pracownik, który był świadkiem, otrzymał informację lub ma uzasadnione podejrzenie, że dziecko doświadcza przemocy w rodzinie, sporządza notatkę służbową i przekazuje ją kierownikowi. Wszelkie podejrzenia przemocy wobec dziecka muszą być zgłoszone w formie pisemnej.
8. Kiedy dziecko jest ofiarą przestępstwa, pracownik może złożyć zawiadomienie o podejrzeniu popełnienia przestępstwa do policji/prokuratury lub wnioski o wgląd w sytuację rodziny do sądu rodzinnego. W sytuacjach bezpośredniego zagrożenia życia i zdrowia dziecka pracownik lub kierownik powiadamia policję i pracownika ośrodka pomocy społecznej.
9. W sytuacji, gdy dziecko jest krzywdzone, dyskryminowane przez pracownika lub inną osobę dorosłą:
  - a. każdy pracownik, który zauważy negatywne zachowania innego pracownika w stosunku do dziecka, ma obowiązek interwencji, informuje pisemnie o zajściu kierownika lub Zarząd, który wyjaśni sprawę, a o zdarzeniu informuje rodziców/opiekunów prawnych dziecka,
  - b. każde dziecko, które doświadczy krzywdzenia przez pracownika ma prawo do poinformowania kierownika oraz każdego innego pracownika,
  - c. o zgłoszeniu naruszenia standardów każdorazowo powinien być poinformowany kierownik,
  - d. do wyjaśnienia sprawy może zostać powołana komisja, którą powołuje kierownik,
  - e. kierownik, jeśli podejrzewa popełnienie przestępstwa – zawiadamia policję,
  - f. podejmowane działania w ramach interwencji muszą zapewniać dziecku poczucie bezpieczeństwa i poszanowania jego godności i prywatności.

§ 8

Zakres kompetencji osób odpowiedzialnych za przygotowanie pracowników, zasady przygotowania personelu do stosowania Standardów oraz sposób dokumentowania

1. Za realizację procedury „Standardów Ochrony Małoletnich” odpowiedzialny jest Z-ca Prezesa Zarządu -Marek Grzyb, nadzorujący osoby współpracujące.
2. Każdy pracownik który wykonuje czynności na rzecz małoletnich ma obowiązek zapoznania się ze „Standardami Ochrony Małoletnich”.
3. Osoby współpracujące świadczące usługi w imieniu i na rzecz Spółdzielni w zakresie działalności społeczno-oświatowej i kulturalnej zobowiązane są do wprowadzenia i stosowania standardów ochrony małoletnich określających co najmniej unormowania zawarte w niniejszych standardach.

§ 9

Zasady i sposób udostępniania rodzicom/opiekunom prawnym oraz małoletnim standardów do zaznajomienia się z nimi i ich stosowania

1. Dokument „Standardy Ochrony Małoletnich w SSM” jest ogólnodostępny dla pracowników, uczestników zajęć oraz ich rodziców/ opiekunów.
2. Standardy dostępne są na stronie internetowej Siemianowickiej Spółdzielni Mieszkaniowej, a w wersji papierowej w siedzibie Spółdzielni w Dziale Organizacyjno-Prawnym.
3. W widocznym miejscu na tablicy ogłoszeń Domu Kultury „Chemik” widnieje informacja o stosowaniu „Standardów Ochrony Małoletnich” i możliwości zapoznania się z nimi.
4. Rodzice i dzieci mają możliwość zapoznania się z obowiązującymi standardami.

§ 10

Zasady ustalania planu wsparcia małoletniego po ujawnieniu krzywdzenia

1. Plan wsparcia małoletniego może być wdrożony wyłącznie na wyraźną prośbę małoletniego lub rodzica/opiekuna, opracowany przez Spółdzielnię lub instytucję wspierającą krzywdzonego małoletniego i realizowany we współpracy ze Spółdzielnią i rodzicami.
2. Musi być dostosowany do funkcjonowania intelektualnego, fizycznego i społecznego małoletniego.
3. Plan jest uzgadniany z rodzicami/opiekunami oraz samym uczestnikiem zajęć.

§ 11

Sposób dokumentowania i zasady przechowywania ujawnionych lub zgłoszonych incydentów lub zdarzeń zagrażających dobru małoletniego

1. Zarząd Spółdzielni lub wyznaczony pracownik Spółdzielni prowadzi rejestr zgłoszeń naruszeń standardów ochrony małoletnich.

2. Zarząd Spółdzielni lub wyznaczony pracownik Spółdzielni podejmując działania zakłada teczkę sprawy, w której gromadzi notatki służbowe zgłoszenia do instytucji, pisma do sądu oraz dokumentację przebiegu wydarzeń i podjętych działań.
3. Sprawa jest wyjaśniana i podejmowane są działania zgodnie z obowiązującymi procedurami.
4. Działania po zgłoszeniu, powinny być podejmowane jak najszybciej. Decyzja o zgłoszeniu sprawy do odpowiednich służb lub organów powinna być podjęta niezwłocznie po wyjaśnieniu wszystkich okoliczności sprawy.
5. Odebranie wyjaśnienia od skrzywdzonego przemocą powinno odbyć się jednorazowo, aby tej osoby nadmiernie nie obciążać. Ze złożonych wyjaśnień sporządza się notatkę na piśmie.

§ 12

Osoby współpracujące

1. W przypadku w którym Spółdzielnia powierza wykonanie zadań związanych z kontaktami z małoletnimi osobie współpracującej, osoba ta zobowiązana jest do przestrzegania niniejszych Standardów, weryfikacji pracowników i innych osób zatrudnionych, w tym osób pracujących na podstawie umowy zlecenia, wolontariuszy i stażystów w zakresie nie mniejszym niż wynikające z niniejszych Standardów.
2. Osoba współpracująca składa przed przystąpieniem do realizacji zadania pisemne oświadczenie iż dokonała i będzie dokonywać weryfikacji osób którymi się posługuje przy jego wykonaniu w zakresie określonym w niniejszych Standardach a także na żądanie Spółdzielni złożone w każdym czasie obowiązana będzie do złożenia oświadczenia, iż osoby te wypełniają wymogi wynikające przy realizowaniu zadań.

§13

Przepisy końcowe

1. Co najmniej raz na 2 lata, w terminie do końca roku kalendarzowego, należy dokonać oceny standardów w celu zapewnienia ich dostosowania do aktualnych potrzeb oraz zgodności z obowiązującymi przepisami.
2. Wnioski z przeprowadzonej oceny należy pisemnie udokumentować i przekazać Zarządowi Spółdzielni do wdrożenia.
3. „Standardy Ochrony Małoletnich” w Spółdzielni wchodzi w życie z dniem 15 sierpnia 2024 r.

Sprawdzono
pod względem
formalno - prawnym
Kadca prawny
Agnieszka Włoszczyk